ע שם בנמרא. פ שם. בנמרא בקרק ב להב"ם בפרק ב ברק ב בקרק ב

באר הימב

משמע דְּכָּל גּוְנָא בָּשֶׁר, וְכֵן כָּחָבוּ הֹרֹא״שׁ וְהטּוּר דְּבְכָל גּוְנָא כָּשֵׁר, עֵיֵן עֹלת תָּמִיד: (מה) קָטָן, וְאָם לֹא בְּרָכָם כָּשֵׁר בִּרִיעָבר אָם אֵין לוֹ אָתַרִים, כ״ח מָגן אבְרָהָם: (פּד) דְּתָפְלֶּין, הַלְּזוֹבֶר כָּתֹב סְתָּטֶא דְהוֹיָנוּ שֶׁיְשִׁים עוֹר לְמַשֶּׁה וְלֹא בָּצֵּר שְׁיְהָא התִּתּוֹרֶא מֵעוֹר הַבְּתִּים אוֹ אָפָלוּ מֵעוֹר בְּפָנֵי עצְמוֹ כְּמוֹ שְׁבָּוֹה הּפּוֹפְרִים עַבְשָׁר, אֶלֶא מִּוְסְתִם

בַּאוּר הַלְּכָה

יוֹבֶן הַיו״ר שָבַּשִׁי״ן. בְּדְרָבֵי משָׁה הָאָרֹדְ אִיתָא, היוּדִי״ן שְׁבּשִׁי״ן, וְגִרְאָה * שַׁזּוֹ הגִּרָסָא הָיָה גם כֵּן לְפַנֵי המֶגַן אַבְרָהָם בְּהגָּהת שַׁלְהֶן עֶרוּךְ הזָּה, וּלְכָּךְ הַבִּיא ראָיֶה מִמֶּנוּ לְסְבֶּרֶתוֹ הָאֵין לְתּלֵק בֵּין שִׁי״ן היִמִינִי לְהשְּׁמָאלִי. וְדע, הְמֵחיֵי אָדֶם משמע דְּסְפּוּקֵי מְספְּקָא לֵה לְדִינָא אִי בְּהב״ח וְסִיעָתוֹ אוֹ בְּהמֶגֹן אבְרָהֶם, על בן גַרָאָה לִי, אף דָאָנוּ מכָרִיעִין בּמְשָׁנָה בְּרוּרֶה דְּלְכֹתְחַלֶּה יוֹתֵר טוֹב שֶׁיִּגְעוּ גם היודר"ן שַבְּשִׁי"ן השְּמָאלִי לְשׁוּלוֹ התחתון, מְכֶּל מָקוֹם בְּדִיעבד אֵין לְהחִמִיר בָּהֶם לְפָּסֹל, אַתְרֵי דְּלָדעת הרְבֵּה גִּדוֹלִים גם לְכֹתְּחַלֶּה לֹא יִגְעוֹ, וְכֵן הפִּרִי מְגֶּדִים לא פֶּתב רק דְּכֵן רֶאוּי לֹעֲשׁוֹת כְּהמֶגֹּן אבְרָהֶם, אָם לֹא הֵיכֶא דְיוּ״ד אֶחֶד נוֹגֵע ואחד אינו נוגע האז ממה נפשר פסול, וכמו שכתב החפי אדם. ודע עוד, דלפי דְּבְרֵי הֹגְּדוֹלִים שֶׁפּוֹבְרִים דְשִׁי״ן שְּׁמֶאלִי לֹא יִגְּעוּ היוּדִי״ן שֶׁלּוֹ בְּשׁוּלוֹ, הוּא הֹדִין רָגם היוּדִי״ן שֶׁלוֹ גּוּפִיְהוּ לֹא יִהְיֶה לֶּהֶם תְּמוּנת יוּ״ד כְּמוֹ בְּהשִׁי״ן שֶׁל שְׁלֹשֶׁה רָאשִׁים, אֶלֶּא יִהְיוּ כְּמִין קוִּין פְּשׁוּטִים. אֶכֵן לְפִי פְּסק המֶגֵן אַכְרָהֶם שֶׁאֵין לְחֹלֵּק ַבון היָמִין לְהשְּמֹאל, גם כָּזָה אֵין לְחַלֵּק. וְאָם עָשֶׂה בְּשִׁי״ן שֶׁל אְרְכָּעָה רָאשִׁים נואבל שַבֵּן בְשֵׁל שְלשָה רָאשִׁים] קוִין פְּשׁוּטִין וְהֵן מגִּיעִין עד שׁוּלֵיהֶן, הוּא תּרְתֵּי רְּסֶתְרֵי וַפְּרִי מְנָדִים], וּפְּסוּל: * צָרִיף לְגַע לְמַשַּׁה וְכוּ׳. עיֵן הטעם בּמִשְׁנָה בְּרוּרָה וְהוּא מֵהחתֵי אֶדֶם, דְּצֶרִיךְּ לְּכֶּחֵב בְּמוֹ בְּסֵפֶּר תּוֹרָה אְחָרֵי דְּהוּא הְלֶּכֶה לְמשֶׁה מִפִּינִי. וּלְפִי זֶה נְרָאֶה דְּהוּא הדִין אָם אֵינוֹ נוֹגֵע יוּ״ד בְּהקוֹ שֶׁלוֹ, גּם בֵּן אָפְשָׁר דְעָפּוּכָא הוּא, וְכָל שָׁבֵּן אָם לֹא הָיֶה יוּ״ד כְּלֶל רק קוֹ פָּשׁוּט, ואְפִלּוּ אָם אַ שָׁאֶר הּקּוִין גַעֲשִׂין פַהְּלֶּכֶה בְּיוּדִי״ן על רָאשֵׁיהֶן רק קו אֶחד לֹא הָיֶה פּדִּין, וְכֶל שַׁבֵּן כַּלָּם, לָבד בָּהשִׁי״ן שֶׁל אַרְבֶּעָה רָאשִׁין. דְּשָׁם אָם הָיוּ הקוּין פִּשׁוּטִין בְּלָא רָאשִׁין אֵין לְהַתְּמִיר בְּדִיעָבד, דְיֵשׁ לְסִמֹךְ על הגְּדוֹלְים המְקְלִין וְכֹנ״ל: * שֵׁגַם שולֵי הַשִּׁי״ן. ערָן בּמִשְׁנָה בָּרוּרֶה לְעָנִין דִּיעִבד. וּכְסַפֶּר עָבוֹדת היוֹם משָׁמע, וֹבֶדִיעָבד אֵין לָהתִּמִיר, וָאֵינֵי יוֹדֵע מֶקוֹר לָזֵה, וְאוּלִי הוּא מיְרֵי שֵׁלֹא אָבד תִּמוּנַתוֹ על יְדֵי זֶה וְרק מִקְצת חָדוֹ גָכָנס לְתוֹכוֹ, אָכֶל אָם נָכְנס מְעט מֵהשִׁי״ן גּוּפָא לְתוֹךְ המעברתא גם הוא מודָה, וְצָרִיךְ עִיּוּן: מוד * שֶׁיָשִׁים וְכוּ׳. עיֵן בּמְשְׁנָה בְּרוּרָה, וּמה שֶׁבֶּתבְתִּי לָצֵאת וְכוּ׳, היְגוּ דּעת רֹשִ״י, וְגֹם הָרִמְבּ״ם סְבִירָא לֵה ּבְרשִׁ״י כְּמוֹ שֶׁבֶּתַב בְּכֶסֶף מִשְׁנֶה, וְאף דְהגְּאוֹנִים פְּלִיגֵי על זֶה, וְגם הרִ״י וְרֹא״שׁ וּמֶרְדָּכִי וְטוּר סְבִירֵי כְּמוֹתֶם, וְגֹם מִנְהגֹ הָעוֹלֶם כְּוָתיְהוּ, מִכֶּל מֶקוֹם טוֹב לְהֹדֵּר לָצֵאת גם דּעְהָם. וְאף דְבָרֹא״שׁ וּמֶרְדְּכי משְׁמע שֶׁיוֹתֵר טוֹב שֶׁלֹא לִעשׁוֹת מֵעוֹר אָתָד עָם הבֶּתִּים, עיָן הטעם בְּדַבְרֵיהֶם וְתַרְאָה שֶׁיָּה הקּלְקוּל לֹא שׁיֶּדְ בִּוְמוּגוּ לְמִי שֵׁיוֹדֶע אֲמֶנוּת הבֶּתִּים. וְהֹנָּאוֹן ר׳ עַקִיכָא אֵינֶר הְפָרִים על המְּדָה שַׁהַעְּתִּיק דְּבְרֵי הרִיק״שׁ דְּמשְׁמע מָנָה דְהוּא מְתְזִיק כֵּן מָצֵד הדִין וְרַק שֶׁהָעוֹלֶם לֹא נָהְגוּ בֶּן, וּבֶאֲמֶת לֹעָנִיוּת דּעָתִי זָה אֵינוֹ כְּמוֹ שֶׁכֶּתבְנוּ דְּרבִּים פְּלִינֵי עְלֹיְהוּ: * יְגַלְגֵּל פַל פַּרָשָׁה וְכוּ׳. הוא לְמִצְוָה וְלֹא לְעָכּוּכָא וַאַחֲרוֹנִים כְּסָעיף מח: * וְכוֹרְכָם ַבְּקָלַף קָטָן. עיֵן בּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה. וְהטעם, דְהרֹא״שׁ וְהטוּר וּשְׁאֶר פּוֹסְקִים סְבִירָא לְהוּ דְּלֶאוֹ הְלֶכֶה לְמֹשֶׁה מִפִּינִי הוּא, וְשֶׁנּוֹהְגִין בְּצֶרְפֹת וְאשְׁבְנוֹ שֶׁלֹא לְכְרֹךְ עֶלֶיוֹ דֶּבֶר לְבִד השֵּעֶר, אֶלֶּא דִּלְכִתְּחָלֶּה תשׁ השַּׁלְחָן עֶרוּדְּ לְדָבְרֵי הָרִמִבּ״ם שֶׁבֶּתב שָׁהוּא הְלֶכֶה לִמשָׁה מִפִּינִי. וְעַיֵּן בָּאֵלְיָה רבָּה דְּמשִׁמע מְנֵּה דְּמַתֶּר גּם כֵּן לְבֶרְדְּ אָם אֵין לוֹ אְחֵרִים, וְשֶׁלֹא כְּמִחְצִית הֹשֶׁקֶל שֶׁנְסְתּפֵּק כָּזֶה:

משנה ברורה

אָפָלוּ לֹא הָגִּיצַ, כֹּל שֶׁיֵשׁ הָהָיְעָבַר מּי כָּשֵׁר אֲפָלוּ לֹא הְגִּיצַ, כֹּל שֶׁיֵשׁ צורַת הַשִּׁי״ן עַלַיו: (קצח) הַיּוּ״ד שַׁבַּשִׁי״ן. יַשׁ מֵהַגִּרוֹלִים שַׁמְּתַּלְקִין בֵין שִׁי״ן הַיִמִינִי לְהַשִּׂמָאלִי, שָׁבַשִּׁמָאלִי אַדְרַבָּה, יְדַקְדֵּק שָׁלֹא יִגְעוּ הַיוּרִי״ן בְּשׁוּלֵי הַשִּׁי״ן לְמַשָּה. אֲכָל הַמָּגוָ אַבְרָהָם פָּסַק דְּאֵין לְחַלֵּק בֵּין הַיְמִינִי לְהַשְּׂמָאלִי, וּכְהַשְּׁמָאלִי בָּעִינָן שָׁשְׁנֵי הַיוּדִי״ן יִהְיוּ נוֹגְעִין לְמַשָּה בְּשׁוּלֶיהָ, וְבֵן כַּתַב הַפְּרִי מְגָרִים דְּבֵן רָאוּי לַצְשׁוֹת, וְבֵן כַּתַב בְּבִרְבֵּי יוֹסֵף בְּשׁם מהַר״י עַיַּן שׁם וָכַן פַּסְקוּ שׁאַרֶי אַחַרוֹנִים. עוֹד בַּתַב הַפְּרִי מְגַּרִים, דְּיַרְאֵה שַׁיִּהְיָה עַל הַשִּׁינִי״ן צוּרַת יוּדִי״ן, לֹא קוּין פְּשׁוּטִין בְּעַלְמַא: (קצם) לְּגַּע לְמַשָּׁ**ה.** דְּבְלָאו הָבִי אֵין שֵׁם שִׁי״ן עָלָיו וּלְעִבּוּבָא הוּא אֲפִּלוּ בְּדִיעֲבַר, וּבְשִׁי״ן הַשִּּמָאלִי אָם אָחָר נוֹגֵעַ וְאָחָר אֵינוֹ נוֹגֵעַ פַּסוּל, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַלָּכָה: (ר) שַׁצָּם שׁוּלֵי הַשִּׁי״ן. רוֹצָה לוֹמֵר, הַבֵּיהָן שֶׁל הַשִּׁינִי״ן, וְהַשַּעֵם דְצַרִיךְ שֶׁיְהֵא כָּל הַשִּׁי״ן נְרְאֶה וּלְקַיֵּם מֵה דִּכְתִיב וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הַאַרֶץ כִּי שֵׁם ה׳ נִקָרָא עַלֶיף, וְאַמֵּר ר׳ אֵלִיעֻזַר אַלוּ תִפְלִין שַׁבַּרֹאשׁ, שֵׁם ה׳ נְקְרֶא רָאשׁי תַבוֹת שִׁי״ן. וּכְרִיעֲבַר אָם נִכְנַס מְעֵט לְתוֹךְ הַתִּתוֹרָא עַר שַׁאֵין לוֹ עַל יָדֵי זֶה תִּמוּנַת שִׁי״ן כַּרָאוּי, צַרִיךְ עִיּוּן, וְעַיֵּן בְּבָאוּר הַלְּבָה: מד (רא) שַיַּשִים וָכוּי. וַאַפְּלוּ לְרַעַת הַסּוֹכְרִים דְּהַבַּתִּים צְרִיכִים לְהִיוֹת בַּלָם מֵעוֹר אֶתָר מַמָּשׁ, מִבָּל מָקוֹם לֹא בַּעִינָן שֶׁיְהֵא הַתִּתוֹרָא וְהַמֵּעְבַּרְתָּא עם הַבַּתִּים מֵעוֹר אָחָד, אֶלָא אַפְלוּ אָם הוּא עוֹר בִּפְנֵי עַצְמוֹ כַּשַׁר, יין וְזָהוּ שֶׁבָּתַב הַמְּתַבֵּר שֶׁיָשִים וְכוּ׳. וּמִבָּל מָקוֹם אָם בְּאֶפְשַׁרִי טוֹב (ה) לְהַבֵּר גַּם בָּזֶה, לָצֵאת דַּעַת הַמַּחְמִירִין בָּזֶה, וְעַיֵּן בְּבֵאוֹר הֲלָכָה: (רב) יְהֵא אַרֹדָר. וִאָם נִפָּסְקָה, ניֹּס מֻתַּר לְתַפְּרָה: - (רג) שֵׁיְּהָא נָבֶּר. כִּי גַם הַתְּתוֹרָא צְּרִיכָה מִדִּין לִהְיוֹת מְרֻבָּע, וּכְמוֹ שֶׁבַּתַבְנוּ לְמַעְלָה בְּסָעִיף לט: (רד) מְסּוֹפָה לִתְּחָלֶתָה. בִּצֵת שַׁנוֹתְנַה לְבֵיתָה, וּיֹּי כִּמוֹ מִזוּזָה שַׁנִּגְלֶלֶת מֵאֶתָר כְּלַפֵּי שְׁמֵע וְלֹא לְהַפֶּךְ, מִשַּעם שָׁנִתְבָּאֵר בְּיוֹרֶה רֵּעָה סִימָן רפת: (רה) וְכוֹרְכָם וְכוּ׳. רוֹצֶה לוֹמֵר לְכַתְּחִלָּה, אֲכַל אִם לֹא כְּרָכָם כָּשַׁר בּרִיעַבַר אִם אֵין לוֹ אַחַרִים, וְעַיֵּן בִּמַחַצִּית הַשְּׁקֵל וּבְבֵאוּר הַלְּכָה: (רו) בְּקְלָף קָטָן. וְהוּא הַדִּין בַּהַתִּיכַת בָּגֶר אָם אֵין לוֹ קְלַף (פְּרִי מְגָּרִים), ּוְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרֶ״א: (רז) בִּקְלָף פָשׁר. רוֹצָה לוֹמֵר, אֲבַל לֹא מִבְּהַמָּה ותיה שמאה, אבל במשלית גם לדעה זו שפיר דמי. ועין בבית יוסף שָׁבַּתַב בְּטַעַם הַדָּבָר, דְּבֵינָן שָׁהוּא מֵבִיא קְלַף, צַּרִיךְ לִהְיוֹת דַּוְקָא מְן המתר לפיך כמו לבתים ולרצועות, וכבאור הגר"א מפקפק בדין זה: (רח) וַהַלָּכָה לִמשֵׁה מִסִּינֵי. לַכַן אָם לֹא בַּרַךְ הַשַּׁעֵר עַלֵּיהַ װּ פַּסוּל, אַף שַׁבַּרַךְ עַלֶּיהָ קְלַף: (רפּ) וְנוּהָגִין לִכְרֹדְ וְכוּי. בִּי יֵשׁ אוֹמְרִים שַׁיִּכְרֹךְ הַשַּּעָר עַל גּוּף הַפָּרָשָׁה וְאַתַּר בָּךְ יִבְרֹךְ הַקְּלֶף לְמַעְלֶה, וְיֵשׁ אוֹמְרִים לְהַפֶּך, לְכַךְ נוֹהֲגִין לְקַיֵּם דִּבְרֵי שְׁנֵיהֶם. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ״א שָׁבַּתַב דְּמִדִּינָא אַין קפירָא אַיזוֹ קוֹרָם: (רי) שַׁל עגל. כְּרֵי שַׁיִּוְכֹּר מַעֲשֵׂה עֵגֶל וְלֹא יָהֶטָא, וְגַם כְּרֵי לְכַפֵּר עַל עָוֹן זֶה. וְכַתַב הָאֵלְיַה וַכָּה דְּמְזֶּה הַשַּּעַם טוֹב

לַצַשׁוֹת כָּל תִּקּוֹן תִּפְלִּין מֵעוֹר עַגָּל, וּלְאַפּוֹקִי מֵאוֹתָן שֶׁעוֹשִׁין הַרְצוּעוֹת מְעוֹר מַיִּשׁ: (ריא) קְצֵּת שֵׁעַר. עַיֵּן בְּמָבוֹ אַבְּרְהָם, וְעַיֵּן בְּתְּדּוֹשֵׁי ר׳ צַקִּיכָא אַיגָר שָׁהֹסְכִּים שֶׁשֵּׁעֵר הַיּוֹצֵא יָהְיָה פָּחוֹת מָאֹרֶךְ שְּעוֹרָה: (ריב) חוֹץ לְּבָּתִּים. יֵשׁ אוֹמְרִים שְׁיִּהְיָה אָצֶל הַבִּיִּת שְׁמַנֵּח בּוֹ פַּרְשַׁת קָבְּשׁ אוֹמְרִים אָצֵל וְהָיָה אָם שַׁמֹעַ, (ייי) וְטוֹב שַׁיַצֵּא מִפְּרְשֵׁת וְהָיָה אָם שַׁמֹעַ, (ייי) וְטוֹב שַׁיַצֵּא מִפְּרְשֵׁת וְהָיָה אָם שַׁמֹעַ בַּצַּר הַפּוֹנָה לְפָרְשַׁת קַבְּשׁׁי.

שַׁעַר הַאָּיון

(מג) פְּדִי מְגָדִים וְהַגְּדִ"ו וְצֵיֵן בְּבַאוּר הָלֶכָה: מֹד הַנְּדֶ"א וְפָּדִי מְגָדִים, דְּלֹא כְּבָאוּ הִישְׁב: (מֹשׁ) מְאִיד צִינִי סוֹפְּדִים בְּשֶׁמוּאל: (מֹוֹ) הַרֹא״שׁ בַּהָלְכוֹת קְטַנּוֹת: (מֹשׁ) שְׁלֵ״ה: (מֹשׁ) שְׁלֵ״ה: (מֹשׁ) שְׁלֵּ״ה: